СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 178. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 2. серпня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 178. Jersey City, N. J., Thursday, August 2, 1928. THREE CENTS.

ЗАСУДЖЕНО 225 ПІКЕТУЮЧИХ РОБІТНИКІВ

ЛІДЕРИ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ ТКАЛЬНЯНИХ ФАБРИК ДІСТАЛИ ПО 6 МІСЯЦІВ ТЮРМИ. ВСІХ 225 ЗАСУДЖЕНИХ ПРИЗНАЧЕНО ДО ДОМІВ ПОПРАВИ. СТРАЙК ТРЕВАЄ ДАЛІ. 27,000 СТРАЙКУЮЧИХ ТРАТИТЬ ТИЖНЕВО $600,000 В ЗАРОБІТНИХ ПЛАТНЯХ.

НЮ БЕДФОРД, Масс., 31. липня. — Коли поліція при помочі артилерії, що стояла на поготівлю, розігнала 10,000 робітників, що зібралися висказати симпатію арештованим пікетам, Третий Дистриктовий Суд як ніч так день розглядав справу придержаних поліцією пікетуючих робітників. Організаторів пікетів: Фреда Біла і Джека Рубінштайна, та лідерів: Йосифа Кабраля, Івана Пельчара і Беті Татсакара, Йосифа Латузека і А. Гинто засуджено на шістьмісячну тюрму; інших трох дістало по три місяці. Всіх 225 пікетуючих призначив суд до дому поправи.

Засуджені внесли відклик, але більша часть мусіла остати в тюрмі, бо не було кому їх вибейлувати. А до того судовий клерк не міг дати собі ради з таким навалом справ. Всі засуджені є членами радикальної юнії Комітетів Ткальняних Фабрик.

Страйк ткальняних робітників треває вже 16 тижнів. Були вже ріжні спроби довести його до кінця, але всі вони розбивалися головно через те, що Рада бедфордських промисловців і Ткальняна Рада, які вели переговори, не допускають до участи в нарадах представників Комітетів ткальняних фабрик, не узнаючи їх юнії.

ГВАЙТ ВІДКЛИКУЄ НАПАДИ НА СМИТА.

АЛЕ ТВЕРДИТЬ ДАЛІ, ЩО СМИТ ОБСТАЄ ЗА ОТВЕРТИМИ САЛУНАМИ. ЗАЯВЛЯЄ ОДНАЧЕ, ЩО ЦЕ НЕ Є НІЧОГО НЕЧЕСНОГО, ЦЕ ТІЛЬКИ ПОЛІТИКА.

НЮ ЙОРК, 31. липня. — Вилієм Аллен Гвайт перед своїм виїздом до Европи оголосив в нюйорських часописях стейтмент в справі пороблених ним недавно закидів, звернених проти ґовернора Смита, а теперішнього демократичного кандидата на президента. Гвайт закинув Смитови, що він толерував за весь час своєї влади проституцію і ґемблерство та пиянство. Тепер він заявляє, що він не хоче робити кривди Смитови, якого особисто вважає порядним чоловіком. Саме тепер переконався, що Смит не мав нічого спільноог з поблажливістю в справі проституції і ґемблерства. Але мимо того, він не є за Смитом, коли ходить о президентуру, бо Смит є далі за отвердими салунами і проти прогибіції. Але це вже не є ніякий закид. Бо толерувати проституцію це злочин і аморальність, а бути проти прогибіції, а за салунами — це політика. Цего може вимагати навіть інтерес тої партії, до якої саме Смит належить.

ТАНІ ПОКИДАЄ КУЛАЧНУ БОРОТЬБУ.

ВЖЕ НЕ МОЖЕ НА ТІМ ПОЛІ НІЧОГО БІЛЬШЕ ОСЯГНУТИ. НА ЗАГАЛ НЕ БЕРУТЬ ТОЇ ЗАЯВИ СЕРІОЗНО. КАЖУТЬ, ЩО ВІН ЗА КІЛЬКА ЛІТ ЗНОВА ПОВЕРНЕ, ЯК ТІЛЬКИ ЗНАЙДЕТЬСЯ ВІДПОВІДНИЙ ПРОТИВНИК. МАЄ ПОНАД МІЛІОН ДОЛЯРІВ ГОТІВКИ І МОЖЕ СПОКІЙНО ЖИТИ.

НЮ ЙОРК, 31. липня. — Джін Тані, чемпіон тяжкого боксу, проголосив заяву, на яку всі так ждали. На лончі, який урядив він своїм приятелям і представникам спортової преси, заявив він, що скінчив вже свою карієру як професіональний кулачний борець. Тані додав, що він остає далі великим прихильником кулачної боротьби, яка має велике виховавче значінне, бо виховує здорових, скоро орієнтуючихся і смілівих молодців, але публично як професіональний борець вже виступати не буде. Як причину подав те, що на разі не має відповідного суперника, а треба би ждати яких три роки, щоби такого виховати. Це задовго для него ждати, а що він молодий, буде пробувати успіхів ще на іншім полю. На якім саме, того Тані не подав. Певне тільки те, що він пускається в довшу подорож по Европі та що буде старатись дістатися на університет і студіювати.

Знатоки кажуть, що вовка все тягне до ліса. Та що і Тані не видержить, а поверне за якийсь час до свого фаху, як тільки буде якийсь цікавий противник, що зможе прикувати до себе увагу загалу.

СОЦІЯЛІСТИ АТАКУЮТЬ ГУВЕРА.

ДОКАЗУЮТЬ, ЩО ВІН АНАЛЬФАБЕТ В ФІНАНСАХ І ЕКОНОМІЇ.

НЮ ЙОРК, 31. липня. — З соціялістичної головної виборчої кватири оголошують меморандум Р. Леффінґведла, теперішного партнера банкової фірми Морґана, яке він вислав ще в 1918 році до Вилієма Мекаду, тодішного секретаря скарбу у Вашингтоні. В тім меморандумі Леффінґвел, як тодішній асистент департаменту скарбу, подав свою думку про Гувера, якому віддавали тоді допомогову американську акцію в Бельгії. Він там пише, що Гувер не має найменшого поняття про фінансові і економічні справи чи валютові. Гувер все робив похибки, як тільки приходилося йому мати до діла з такими проблемами.

УБИЙНИК ОБРЕҐОНА ПІД ВПЛИВОМ МОНАХИНІ.

ВПЛИНУЛА НА НЕГО „ПОСЕРЕДНО".

МЕКСИКО СИТІ, 31. липня. — Убийник Обреґона Леон Тораль зізнав, що мати настоятелька одного з католицьких жіночих монастирів казала, що тільки смерть Обреґона і Каєса може спасти католицьку церкву від дальших переслідувань. Це спонукало Тораля до виконання атентату на Обреґона.

Мати настоятелька де ля Лята перечить тому.

БЕҐУНЕК ВИПРАВДУЄ НОБІЛЕ.

БЕРЛІН, 30. липня. — Чехословацький метеорольоґіст Беґунек, вертаючи домів з нещасливої полярної подорожі на воздухоплаві Італія, розповів про катастрофу, виправдуючи ґенерала Нобіле. Він каже, що репортери не зрозуміли через незнанне мови того, що їм подавали і пустили в світ фальшиві звідомлення.

Заява Беґунека мала такий вплив, що Нобіле переїхав через німецьку територію в повнім спокою, а надіялися демонстрацій проти нього.

ВОЙОВНИЧА ГІМНАЗИСТКА.

В жіночій ґімназії в Катовицях трапився такий випадок: Перепала при матурі 18-літня Бр. Любельська. Вона приступила в коридорі до предсідника екзамінаційної комісії і зі словами: „через вас я третій раз перепала" вдарила його в лице. Про цю подію списано протокол і віддано справу прокураторови.

ТАКОЖ ВОЙОВНИЧІСТЬ.

В одній школі в Катовицях впали в часі науки до кляси мати і бабуся учениці Яношківни і серед галасливих прізвищ побили вчительку за те, що вона вкарала Яношківну тілесною карою. Справу розглядав повітовий суд в Катовицях, який засудив маму учениці на 8 тижнів арешту, а бабусю на 2 тижні.

ПОЖЕЖА В ОБЕРТИНІ.

Дня 14-го червня ц. р. в містечку Обертин, повіт Городенка, в саме полудне знялася пожежа, що в 20 хвилинах знищила 3 загороди (3 хати, 2 стайні, 2 стодоли). Шкода виносить коло 10 тисяч долярів. В гашенню взяли участь місцеві луговики, завдяки котрим урятовано весь живий інвентар і всі річі з хат. Сильно попарилися Іван Семчук с. Олекси, і Томюк Михайло, менше попарені Кобилянський Антін і Йосиф Яворський. „Сторож огньова", яку бачимо лише на парадах, прийшла з сикавкою доперва тоді, як уже дахи були попалені. Тай то вже при самім огню показалося, що сикавка зіпсована. На сикавку платили не лише Поляки, але й Українці, а сикавки луговикам уживати до вправ не можна, хоч є їх аж дві, бо „Луг не уме сєн з тем обходзіць".

БОЛЬШЕШВИКИ УКРІПЛЮЮТЬ ГРАНИЦЮ ВІД ПОЛЬЩІ.

Польська преса доносить, що большевики взялися до укріплювання своєї приграничної полоси здовж кордону з Польщею. Головне звено укріплень проходить через Білорусь, якої західній кордон большевики вважають випадовою брамою для Польщі у майбутній війні. Дотепер викінчено вже кільканацять полевих укріплень.

НОВИЙ ЗАСІБ АСИМІЛЯЦІЇ.

Для прикриття своєї екстермінаційної політики на українських землях польський уряд винайшов новий плащик. Є ним так званий реґіоналізм. Найкраще пізнати це на Волині. Дня 17. червня відбувся в Луцьку реґіональний зїзд, у якому взяли уcть крім Поляків з табору санації також і Українці спід стягу „Українськоі Ниви". Склад реґіонального комітету вибрано з Українців-петлюрівців Лебедя-Юрчика, письменника Модеста Левицького, Пилипчука й инших в числі 6 осіб на 25 Поляків.

ФРАНЦІЯ, НІМЕЧЧИНА ТА ПОЛЬЩА.

„Кур. Варш." приносить алярмуючу довгу телеґраму свого кореспондента з Парижа про зміну настроїв у Франції на користь Німеччини, а некористь Польщі. Більшість французьких ґазет привітало дуже охоче побіду соціялістів у Німеччині, як доказ мирових настроїв Німеччини. Навіть справу злуки Австрії з Німеччиною трактовано тепер прихильніше, головно у звязку з заявою міністра Бенеша, який після повороту з Берліна заявив, що він принціпово не противний цьому плянові. Польська преса, заалярмована цими вістками, передбачує, що Німеччині вдасться в найшвидшому часі перевести очищення Надренії від французьких військ.

ЗІ СВІТА

ЛОНДОН. — 20,000 родин англійських майнерів кидають копальні і переходять на хліборобство. Всі вони відіздять до Канади.

МОСКВА. — Більше як 50 сіл Амурської области на Сибірі опинилися під водою. Виливом Амура зруйнований Благовіщеньск; залізниця геть цілком змита.

СТОКГОЛЬМ. — Здоровля шведської королевої погіршало. Вона має вже 66 літ, і це ускладняє її хоробу.

АТЕНИ, Греція. — Завзята передвиборча боротьба в Греції загострюється. Монархісти ведуть широку акцію за встановлення в Греції монархістичного ладу. Кажуть, що це ще початок та що боротьба буде далеко більш інтензивна.

КАНТОН. — Арештовання комуністів продовжуються, страчено 17 людей.

РІО ДЕ ЖАЙНЕРО. — Італійські авіятори Артуро Ферарин та Карло Дельпрете, котрі примушені були опуститися перед столицею Арґентини ізза поламання літака, сьогодня зачинають дальший лет.

БУКАРЕШТ. — Румунський міністер закордонних справ Титулеску резиґнує зі свого становища. На місце резиґнуючого прийде хтось зі селянської партії. Титулеску одержав призначення на амбасаду до Англії.

БАГДАД. — Підчас катастрофи польського літака, який перелетів до Багдаду з Варшави, згинув пільот Казимир Щалас. Співпільот та механік тяжко ранені. Катастрофа сталася підчас повороту з Багдаду.

СЕНТ ТОМА, Вірджінія-острів. — Німецький морський офіцир Франц Ромер, який подорожує на звичайному човні через Атлянтійський океан, прибув сьогодня до Сент Тома. Ромер покинув Лісбону 1. марта, побившись об заклад, що на звичайному човні допливе до Америки. Човен Ромера має 21 стіп здовж, та 3 стопи завширшки. Жде його нагорода в сумі 25,000 долярів.

ПРИНЦ АЛЬБЕРТ, Канада. — Тут піймано почтового голуба, якого пущено з Куби в Гавані. На ньому найшли адресу: 221 Вебстер евеню, Бруклин, на імя Антона Гевелмана.

БІЛГОРОД. — Румунська королева Марія та принцеса Олена прибули до Вельдесу, на гостину до короля Олександра.

ШАНҐАЙ, Китай. — Нанкінський націоналістичний уряд плянує змінити назву провінції, де находиться Пекінґ, з Чигли-Гоней на „Північ Жовтої ріки".

ВІННІПЕҐ, Манітоба. — Тут перейшов страшнийураґан, який знищив богато менших домів. Підчас бурі згинув 8-літний хлопець.

НАЙРОБІ, Східня Африка. — Недалеко Кілоси на території Танґанійка підчас полювання леопард загриз Американця О'Толя.

МОСКВА. — Страшний вилив ріки Амура та його притоків в Сибірі знищив около 50 сіл. Большевицький уряд призначив на поміч поводяням 1,000,000 рублів.

БЕРЛІН. — „Льокаль Анцайґер" повідомляє через Ригу, що бувшого співдиктатора Льва Троцького викликали в Москву після домагання якихось двох високих комуністів з большевицького уряду.

МОСКВА. — Комісар загряничних справ Чічерін переслав румунському урядови протест проти продажі 200 кораблів та інших власностей, які належали колись Росії.

ЛЕНІНҐРАД. — Авіятор Володимир Орловський забив свого трохлітнього сина, ідіота і сам зголосився на поліцію, де пояснив свій вчинок тим, що не міг допустити, щоби дитина виросла на „великого ідіота". Всі три роки він і жінка старалися хлопця лікувати, але нічого не помагало.

БЕРЛІН. — Велитенський воздухоплав „Ґраф Цепелін" не може вирушити в серпні до Ню Йорку, а полетить хиба аж у вересні. На ньому буде кілька пасажирів.

ПАРИЖ. — Московський інжинір Махонін, який, перед двома роками винайшов новий ґаз для автомобілів та аероплянів, демонстрував його якости. Американський автомобіль, яким пробували новий препарат, показав більшу скорість ніж з бензиною.

Опісля інжинір Махонін намочив великий квач в бензині, запалив і горіючий вкинув в діжку з новим ґазом. Смолоскип відразу погас. Новому винаходови віщують велику будуччину.

БЕРЛІН. — При переїзді Нобіле через Німеччину комуністи пробували урядити ворожу демонстрацію, але поліція розігнала демонстрантів.

ВИТАЮТЬ НОБІЛЕ.

ВЕЛИКІ МАСИ ЛЮДЕЙ ВІД МЕДИОЛЯНУ ДО РИМУ ВИТАЮТЬ НОБІЛЕ ТА ЙОГО ТОВАРИШІВ.

РИМ, 31. липня. — Ґенерал Нобіле та його товариші вступили сьогодня на рідну землю. З хвилі переїзду границі і до самого Риму великі маси народу зустрічають італійського дослідника і засипають його квітами. Жінки та дівчата цілують урятованих. Міста з музичними бандами виходять на стації, де проїзджають дослідники. Вся Італія з властивим їй ентузіязмом зустрічає тих, які два місяці були в лабетах смерти серед страшних умов в підбігунових ледах. Мусоліні в своїй промові зазначив, що бажання здискредитувати фашистів розбилось та що комуністи підняли шум, щоби показати, що фашисти хотіли тільки показати свій гонор, але ніхто тому не повірив. Він витав урятованих від імени фашистської Італії.

Маси квітів, поживи, циґареток, цукорків і т. п. кидали дослідникам до вікон ваґонів. Такої зустрічі не мали навіть ветерани війни.

ПРАГА, 31. липня. — Чеський професор, метеоролоґ Беґунек в товаристві сестри та нареченої прибув до Праги. В розмові з кореспондентами в Берліні чеський професор висловився проти нападів большевицької преси та посилання на нього.

Капітан Запі відкинув твердження большевицького авіятора Чухновського, що нібито він бачив на леді доктора Мальґрена. На вимогу висвітлити фотоґрафії, Чухновський відмовився. Большевицький уряд обіцяє це зробити пізніше. Італійське представництво заявляє, що таким фотоґрафіям не буде ніхто вірити.

В ЮГОСЛАВІЇ КИПИТЬ ДАЛІ.

РАДИКАЛИ ЖАДАЮТЬ НОВИХ ВИБОРІВ ДО СОЙМУ.

БІЛГОРОД, 31. липня. — Радикальна партія Стефана Радіча невдоволена з нового премієра Корошеця, який є ворогом децентралізації і готується до боротьби. Незабаром радикали скличуть конференцію, на якій висунуть знова питання про розвязання теперішнього сойму та скликання нового. Ця резолюція буде широко опублікована. Інчі резолюції затримають в секреті. Король Олександер, який нібито на стороні Хорватів, нічого не робить. Він покинув столицю й відїхав на літні вакації.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В БАВАРІЇ.

ЗУДАРЕННЯ ОСОБОВОГО ПОТЯГУ З ГРУЗОВИМ.

БЕРЛІН, 31. липня. — Залізничі катастрофи в Баварії за останній час набрали характеру епідемії. На стації Дікельшерґен особовий потяг наскочив на грузовий. Перші три ваґони нового типу зістали цілі, а слідуючі старого типу 4. кляси розбиті на тріски. Убитих є 12 осіб, 40 ранених, з поміж яких 12 тяжко. Як причину подано недосконалість світлового сиґналу, якого не помітив механік. Коли останній угледів грузовий потяг, вже не можна було його спинити і катастрофа була неминучою.

ЯПОНІЯ НЕ ХОЧЕ АНЕКСІЇ МАНДЖУРІЇ.

ХОЧЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОЇХ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ.

ТОКІО, 31. липня. — Прихильне становище департаменту стейту супроти націоналістичного уряду в Китаю змушує японський уряд до чимраз яснійшої заяви в справі Манджурії. Японія заявляє, що не думає про прилучення Манджурії, а тільки ходить їй о забезпечення того матеріяльного вкладу, який вона вложила в відбудову Манджурії. Японія не хоче рівнож увійти в конфлікт з націоналістичним китайським урядом і не має в засаді нічого проти того, щоб управа Манджурії перейшла в націоналістичні руки.

АНҐЛІЙЦІ ПОСТРІЛЯЛИ СТУДЕНТІВ ІНДУСІВ.

РАНЕНО 55 СТУДЕНТІВ.

БЕНҐАЛОР, Індія, 31. липня. — Три тисячі студентів покинули університет і вийшли на вулиці міста. На приказ поліції, щоби розійтися, студенти продовжували демонстрацію. Тоді поліція відкрила огонь. 55 студентів упали раненими, з них 10 тяжко. Але це не помогло, бо за короткий час юрба не тільки не зменчилась, але побільшилася до яких 10,000. Вся ця маса направилася до магомеданської дільниці, де бесідники виступали з промовами, направленими проти уряду та Анґлійців. Вкінці поліції вдалося розігнати демонстрацію. Переведено силу арештів. Усі індуські підприємства зачинені. Ранених відставлено до шпиталю.

БАРОН ФОН ГІНЕФЕЛЬД ЗАНЕДУЖАВ.

ОДИН З УЧАСНИКІВ ПЕРЕЛЕТУ ЧЕРЕЗ ОКЕАН НА ОПЕРАЦІЙНІМ СТОЛІ.

БЕРЛІН, 31. липня. — Після повороту з польської границі барон фон Гінефельд заслаб нагло на сліпу кишку і мусів віддатися операції, яка була дуже тяжкою. Першу ніч німецький подорожник почував себе дуже зле й життя його було у великій небезпеці. Тепер кріза минула й усе пішло на краще.

ВІДКРИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ КИТАЙСЬКОЇ ПАРТІЇ КОМІНҐТАН.

ЛІДЕРИ НАЦІОНАЛІСТІВ В НАНКІНІ МАЮТЬ РОЗВЯЗАТИ ПИТАННЯ ОБЄДНАННЯ КИТАЮ.

ШАНҐАЙ, 31. липня. — В Нанкіні відкрилася конференція екзекутиви китайської національної партії Комінґтан, на яку прибули лідери всіх груп та організацій. Головним завданням конференції вважають вироблення шляху обєднання цивільної влади в Китаю та сконцентрування її в одному осередку.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РЕЛІҐІЙНА БОРОТЬБА.

Нема чого таїти лиха. В старім краю, до всіх других нещасть, долучується ще і релігійна боротьба. Вона ще не спалахнула в цілій своїй силі, але є певні познаки, що вона буде поширюватися і нищити наш народній орґанізм, якщо завчасу не буде лихови заради. А де як де, але в старім краю така боротьба не тільки непожадана, але прямо убийча, коли брати під увагу, що вона ведеться під польським чоботом та що Польща в силі пособляти тій боротьбі в такий спосіб, який найбільш відповідає її державним інтересам.

У нас в Америці справа мається інакше. Тут не стоять над нами, ні над нашими орґанізаціями, ні над українськими церквами польські жандарми. Тут наш нарід має повну спромогу не дати зловживати церкви на шкоду українського народа, тут він може стати, як і коли тільки захоче, господарем свого майна — навіть і в своїй церкві. І коли в Америці йде церковно-народна боротьба о забезпечення української церкви від польських впливів і о право розпоряджати майном з боку тих, що це майно складали — то це боротьба, яка, якіб вона не потягала за собою втрати, має в своїм заложенню слушну і добру загально-народну справу, а що більше: має і вигляд на побіду. І то на таку побіду, яка нашому національному орґанізмови в політичному, а навіть і матеріяльному розумінню, може дати дійсні користи.

Річ ясна, що така боротьба не пожадана для нас і тут в Америці. Але нарід тої боротьби не викликав. І річ ясна, що шкода грошей, що їх витрачується на церковні процеси, але чи тут винуватий нарід? Бож не було би процесів і не булоби непотрібних видатків, колиб епископ віддав громадам те, що було загарбане незаконно, як це виходить з судових розправ тих громад, що вели процес з епископом і від нього судовою дорогою те добро назад відобрали.

Але в старім краю ситуація далеко складніша. В короткім часі яких 40 громад перейшло на православе. Сталося це майже виключно між нашими Лемками в перемиській дієцезії, там, де довгий час урядував еп. Богачевський, а в якій правлячий дієцезією еп. Коциловський є наскрізь непопулярною людиною. Боротьбу, яку викликав еп. Коциловський через целібат і інші реформи, використовують кацапи до того, що перетягають наші села на православе, насилаючи на села московських батюшок. Села переходять на парвославе, а польський уряд забирає церковне майно і насилає до давних католицьких церков польських ксьондзів. Таке на Лемківщині. А в царстві еп. Хомишина ширять знова свою пропаґанду ріжні штундисти, баптисти та методисти.

От до чого доводять наш нарід теперішні українські католицькі епископи. Доводять його до розпучливих кроків і нищать нарід і свою власну церкву.

І НА ЩО ТАКЕ БУЛО РОБИТИ?

Большевики, йдучи по стопам імперіялістичної царської Росії, напрягають всі свої зусилля, щоби московські імперіялістичні впливи знову відновити на всіх закутинах, де тільки вони були в часи царату. Особливу увагу царська дипльоматія звертала на те, щоб взяти під вплив московського імперіялізму невелику буферну деспотичну державу Афґаністан.

Держава ця положена в гірській місцевости, що творить природну масивну барієру між російськими володіннями в Малій Азії та англійською Індією. В Афґаністані зійшлися інтереси Росії та Анґлії. Кожна з них намагалася вже з давних часів підбити під свій вплив цю невелику напівдику азійську країну. Досі Анґлія там мала більше впливів ніж Росія. Анґлії потрібно мати на своїм боці Афґаністан длятого, щоби ліпше забезпечити від московського імперіялізму Індію, а Росія хоче там затвердити свій вплив, щоби мати базу для дальшого свого імперіялістичного наступу на Індію. Отже на тому терені азійського сатрапа, що недавно обїздив Европу, увесь час ведеться завзята дипльоматична війна між двома державами-імперіялістами. Одна хоче там мати вплив, щоби далі забезпечити своє володіння багатійшою країною в світі Індією, а друга — длятого, щоби зручнійше було вести свою імперіялістичну інтриґу в тій країні безмежного багацтва, роскоші й також безмежного рабства й нужди.

Не важно, якими кличами прикривається прагнення Росії до Індій, бо у царські часи з уст московських дипльоматів можна було почути, що Росія прагне поліпшення долі „нещасливих Індусів" та звільнення їх з анґлійського рабства. Звичайно, старі дипльомати не говорили про це так рішуче й отверто, як то роблять червоні дипльомати, але мета і в тих і в других була одна й та сама: заволодіти Індією.

Старі деспоти-султани Афґаністану не виїздили за межі своєї деспотії й довго не пускали в свою сатрапію европейських дипльоматів та взагалі чужинців. Навіть батько теперішнього султана забив анґлійського посла, що знаходився при нім. Нарешті на престол вступив теперішний султан, переступивши через труп свого батька. Він людина енерґійна, як називали його большевики, „просвещенна", рішив сам обїздити Европу та придивитися, як живуть инші народи. Обїзджучи европейські держави, він приглядався їх економічному та мілітарному становищу, що його найбільше цікавило. Молодий деспот відчув, що далі Афґаністан ізольований не може залишитися, що нарешті він мусить схилитися до приязні з якимись світовими державами. Настали такі часи, що жадні неприступні гори, дика країна і т. д. не є вже перепоною для цивілізованих держав, як це було раніше. Стало ясно, що в разі сутички Европи з Азією, або з Евразією, як називають самі Москалі свою Росію, Афґаністан стане тереном боротьби двох світів. Тому спокійним, без певної орієнтації, Афґаністан далі не може залишитися і йому треба вибрати з ким іти: з Европою чи з Азією та Евразією.

Длятого сам падишах вибрався в подорож до ріжних европейських держав. Звичайно кожна держава демонструвала йому свою економічну, а головне мілітарну силу, на чому очевидно лише й розумівся цей „просвещенний" деспот. Їздив він по всіх головнійших державах, брав з подякою дорогі подарунки й висловлював своє захоплення тою державою, в якій перебував та висловлював радість, що Афґаністан має таких могутніх приятелів. Це він робив у кожній державі з відомою азіятською церемонною ввічливістю. Здавалося, що він навіть не розбирається в тих суперництвах держав, які істнують на континенті Европи, бо для всіх він був однаково ввічливий і однаково всіма був вдоволений.

Народня поговірка говорить: „куди кінь з копитом туди й рак з клішнею". Так і большевикам захотілося заімпонувати свою могутність „его величеству" азійському сатрапови. Запросили й вони деспота до себе. Старалися бути як найчемнійшими, як найщедрійшими на подарунки й колиб він висловив бажання мати в себе могилу з мощами Леніна, то напевне большевики й такий подарунок йому зробилиб. Були обговорені справи тіснійшого зближення двох сатрапій: СССР та Афґаністану. Як перший реальний крок такого зближення большевики вислали в Афґаністан своїх інжинірів для будування залізниці зі столиці Афґаністану до російського кордону. Святкували свою перемогу евразійські дипльомати над европейськими, бо та дорога мала корисне стратеґічне значіння для Росії й небезпечне для Анґлії. Раділи большевики, що недаром так низько вклонилися „его величеству", бо мають тепер кольосальну перемогу в своїй закордонній політиці. Після того, як провалилася большевицька дипльоматія у всій Европі та в Китаю, залишилася хоч ця невеличка втіха, яку большевики в очах своїх підданих-рабів роздували до неймовірних розмірів побіди.

А ось сталося те, чого большевики найменьше чекали. Афґаністанський деспот, приїхавши до дому й відпочивши, почав урядувати й переводити в життя ті пляни, що намітив він, коли обїздив Европу. І перший крок його реалізації своїх спостережень та плянів нової міжнародньої політики був той, що він наказав большевицьким інжинірам негайно забиратися з його деспотії. Це ясно показує, на кого орієнтується афґаністанський деспот. Большевики зазнали ще одної поразки на міжнародному полі, але це поразка не лише большевиків, а всієї імперіялістичної політики, московського походу на Індію.

На що тоді було таке самопониження перед деспотом-монархом большевицьких комісарів, коли тепер вийшов такий прикрий для них фінал? Звичайно тепер вони того деспота зганьблять ще більше ніж його вихвалювали, але це всеж [illegible] лиця їх сліду того поличника, на який вони самі напросилися. Невдячний деспот, що не хотів оцінити своїх колеґів з московського Кремлю й за щедрий „хліб-сіль" заплатив чорною невдячністю.

ЧИМРАЗ ЯСНІШЕ.

Дня 15. червня ц. р. польський сойм був свідком цікавого явища. Коли пос. Західний ужив в своїй промові на означення українських земель, що на підставі ріжних договорів підпали під Польщу, терміну — Західня Україна — маршалок сойму Дашиньскі перервав бесідникові і заявив: „Західня Україна лежить на схід від Збруча, між Київом і Збручем. Перший раз чую, що ви є послом звідтам. Прошу з тим числитися, що то не є Західня Україна, але Малопольска".

На такий висказ маршалка польського сойму український клюб зразу зареаґував, заявляючи, що для українського народу істнує тільки одна назва української території, що підпала під Польщу, а саме Західня Україна. Заяву маршалка Дашиньского польський сойм приняв гучними оплесками, заяву українського клюбу злісними вигуками. Польска соймова більшість, уся, без огляду на партії, від найправіших до найлівіших, захоплювалася заявою п. Дашиньского, в якій лють перемінювалася з іронією. Польський сойм виявив знову своє дійсне обличча у відношенню до Українців.

Від самого початку відбудови Польщі в її теперішних границях іде змагання затерти дійсне обличча українських земель. Ріжні методи ведуть до цієї цілі, а між иншими й надалася Східній Галичині назва „Малопольська". Старим, втертим звичаєм. Ще так відносно недавно Москва перейменувала була Польське Королівство на „Привіслянський край". Ще так недавно Поляки до живого обурювалися цією назвою, вважаючи її звичайною провокацією своїх патріотичних почувань. А на всіх політичних картах, видаваних Поляками, пишалася на злість Москві назва „Королівство Польське". Це було справді недавно, як ми мали нагоду переконатися, що сама зміна назви ще нічого не пересуджує. Бо зник „Привіслянський край", а на його місце вернулася Польща.

І мабуть ніде й ніколи історик не стріне в протоколах російської думи заяви, зложеної російською лівицею (есерами, чи соціял-демократами), яка обороняла би цю безумну термінольоґію, накинену російським урядом. Даремно шукав би історик денебуть анальоґії до того, що сталося на днях у польському соймі. Бо самі польські історики, навіть ендеки, стверджують історичну абсурдність накидування Східній Галичині назви „Малопольска". А тимчасом соціял-демократ Дашиньскі під рясні оплески своїх сопартійців обороняє свій абсурд, використовуючи для цього становище, яке він осягнув тільки завдяки українським голосам.

Тай добре сталося. Бо чимраз яснішою стає ситуація в польському соймі. Вже невідомо котрий раз український нарід може наглядно, на прикладах, переконатися, що нема в польському громадянстві, репрезентованому в соймі польськими партіями, ріжного відношення до української квестії. Без огляду на те, чи це ендек, визволенец, чи соціял-демократ — всі вони обєднуються в одно ціле, коли йде про Українців. Чимраз ясніше виявляється правдиве обличча польської „лівиці", в сторону якої деякі українські політики спрямовували свої надії, що вона нам в чомунебудь допоможе. Марні надії, глупі сподівання. Щодо того — українські націоналісти ніколи не мали ніяких сумнівів. Вони не ділили Поляків на лівих і правих, ворожих і прихильних нашим змаганням. Бо такий поділ є абсурдний, а вносив він у наші ряди тільки непотрібне і шкідливе замішання. І не для нас важна наука з останнього поступку соціял-демократа Дашиньского. А для тих, що на початку істнування сойму висказували надії (посол Ладика), що їм допоможе в їхній праці лівиця польського сойму. Соціял-демократ Дашиньскі дав їм ясну відповідь. Ще до того заправлену гіркою дозою іронії.

Д. Паліїв.
(„Новий Час").

В. Кедровський.

1917 РІК.

(172)

Це саме повторилося в часи останньої великої російської революції. Серед українських діячів доводилося нераз чути думку, що саме тепер настав слушний час, коли Україна може стати духовним і політичним провідником в бувшій російській імперії. Саме, мовляв, тепер час, коли український нарід зможе панувати не лише на власних землях, але духовно й політично запанує на всіх просторах необнятої бувшої Росії. Це був якийсь своєрідний імперіялізм, необмежена й нереальна експанзія, яка для інтузіястів-фанатиків українського імперіялізму була чистою ідеєю, хоч може й утопічною. Але для инших вона була лише покришкою їх москофільства, інтернаціоналізму, що ховалося в формулі „федерація". Боялися стати на власні державні ноги, не вірили в силу національної ідеї української, в силу національного духа й те невіря своє ховали в заходах до утворення всеросійського федеративного уряду в Київі.

Як в старі часи, так і тепер за це довелося гірко поплатитися українському народові. Московщина своїми незбагненими просторами, своєю переважаючою фізичною силою, своїм брутальним примітивізмом видавлювала все те, що Україна давала їй як засіб до проводу й свого впливу. Мало того: вона обрушувалася на Україну всією своєю силою азіята-дикуна й нищила саму Україну, як нераз дикі орди пустошили землі й нищили держави цивілізованих народів.

Отже, не маючи досить сил, щоби в себе дома наладити політично-державне життя, Центральна Рада ще розпорошувала їх для того, щоби зібрати знову во-єдино, під гаслом федерації, землі бувшої Росії. Тим вона ще крім того відкрила настіж ворота на Україну для переповнення її ордами московських імперіялістів, що робили свою роботу по нищенню орґанізації української самостійної держави без відповідних перепон, бо вони працювали в імя „федерації", яку проповідувала Центральна Рада. Над цим поступованням Центральної Ради мусять призадуматися майбутні українські політики та державно-національні діячі й не ставити собі непосильних та шкідливих для самої України завдань.

* * *

У мене збереглись випадково листки мого денника з 19. грудня 1917 року по 12 січня 1918 р. (по старому стилю). Наведу тут те, що занотовано в них, з додатком тих фактів, що можу пригадати. Таке хрональоґічне дотримання опису цих заплутаних, бурхливих подій дасть мені можливість більш-меньш правдиво освітлити їх перебіг.

19. листопада. Каледін, донський отаман, безпосередно розмовляв по прямому проводу з С. Петлюрою й дозволив вивести українські війська з Дону.

Після повалення тимчасового уряду, Донські козаки почали рухатися з України на Дін, а згодом і з фронтів. В наслідок пертрактацій з представниками Дончаків у Київі, Українці дозволили їм вільно переїздити територію України при дотриманню певних умов, а саме головне при збереженню повного порядку при проїзді по українським залізницям, та при катеґоричнім невтручанню до внутрішних справ України. В свою чергу Дін зобовязався пропускати через його територію українські війська, що були на Дону, Кавказі та на кавказькому фронті. Це, як побачимо далі, було теж одним з основних мотивів „виправдання" большевиками свого нападу на Україну.

Тут треба зазначити, що Українці недовіряли особливо Дончакам, які то там, то деинде на Україні иноді влаштовували бешкети й тероризували українські національно-політичні орґанізації. Крім того військами Дона була захоплена більша частина Донецьких вугляних копалень, де вони розпочали терор проти українських політично-національних орґанізацій та робітництва. Лише брак відповідної військової сили в руках Ц. Ради примусив піти її на компроміс з Доном, тим більше, що вже була реальна небезпека збройного конфлікту з большевиками.

Дін і відношення до нього Українців надзвичайно нервувало большевиків і вони ввесь час то протестували проти допомоги Ц. Ради „контр-революціонерам", то погрожували гнівом „пролетаріята", то намовляли Українців виступити проти Дона.

В розмові Криленка з С. Петлюрою 24 листопада Криленко поставив цілу низку запитань про Дін, хоч справа йшла зовсім не про Дін, а про те, що Центральна Рада оголосила румунський і південно-західний фронти одноцільним українським фронтом, який мусів підлягати виключно українській владі. Криленко про це промовчував, але просив прислати до Ставки українського представника, бо, мовляв, кадети (конституційно-демокр. партія) й козаки готують контр-революційну змову, яка загрожує небезпекою. На поставлені питання про Дін на другий день Криленкові відповідали Ґенер. Секретарі М. Порш та С. Петлюра. Наведу ці розмови повністю:

„Відповідаємо офіціяльно на всі запитання розмови верховного головнокомандуючого з Петлюрою.

1. Що до намірів та думок військового уряду козацтва, то ми повинні зробити таку заяву, яка може бути потверджена фактичними докладами. У відношенню до Центральної Ради, яко орґану української демократії, козаки у Київі, коли комісар Кирієнко закликав козаків задавити український рух, заявили, що вони не бажають бути слухняним знаряддям у боротьбі з українським рухом, бо вони визнають за українським народом право на повне і ніким необмежене будування власного життя.

2. До Ґенерального Секретаріяту звертались робітничі орґанізації з проханням оборонити їх на Катеринославщині від можливих репресій з боку Каледина, котрий направив на Катеринославщину козачі частини. З цього приводу Ґен. Секретаріят звернувся до Каледина з вказівкою на недопустимість обмеження вільної самодіяльности робітничих, селянських та салдатських орґанізацій і з пропозицією вивести козачі частини з Катеринославщини, що Каледин зробив негайно.

3. Робітничі та селянські орґанізації Донщини також звертались до Ґенерального Секретаріяту з приводу перешкод їхній самодіяльности, встановлених ріжними обовязковими постановами Каледина.

З цього приводу Ґенеральний Секретаріят доручив ґенеральному секретареві праці переговорити з військовим урядом про усунення всіх перешкод, які можуть потягти за собою катастрофічне становище транспорту й промисловости та громадянську кріваву війну на Донщині.

В переговорах по цьому дорученню представник військового уряду Поляков*) заявив Поршови, що військовий уряд ставить своїм завданням охорону здобутків революції, зміцнення порядку й боротьбу з анархією.

Разом з тим Поляков заявив, що військовий уряд зовсім не ставить своїм завданням втручання в економічну боротьбу праці з капіталом і в усякім разі не ставить собі завданням охорону інтересів підприємців.

Разом з тим від імени військового уряду в цих переговорах було запропоновано Ґенеральному Секретаріятові усі відомости від робітників перевіряти через своїх представників на місці і в разі, коли виявиться, що місцеві аґенти військового уряду відступають у своїй діяльности від указаного завдання, військовий уряд не відмовиться виправити допущені помилки.

Дальше буде)

*) Донського уряду. — В. К.

НЕСАМОВИТА ПРИГДА ЛЕТУНА ГОЛЬМА.

З Осльо повідомляють: Норвежського летуна Гольма, який вилетів на пошукування „Італії", зустріла серед ледів несамовита пригода. В моменті, коли літак опустився на землю, зпоза ледяних зломів висунулося 5 бігунових медведів і кинулися на апарат. Летун успів прогнати напасників густим револьверовими стрілами. Ушкоджений медвежими лапами апарат був ще всеж таки спосібний до старту.

ЧОМУ БОА-КОНСТРІКТОР НЕ ІСТЬ ЛЮДЕЙ.

(Казка Мозетене-Індіян)

Була раз велика змія, яка пожирала багато людей. Коли діти йшли над ріку, вона їх пожирала.

Жив раз чоловік, який думав, що вбє змію. Надягнув своє „марі". Мав у ньому невеличкий ніж і пражену кукурузу. Потім узяв флет, грав і так ішов із села. Змія прийшла і зїла його.

У череві змії він розгостився у найліпше, наче в справжньому домі. Коли був голоден, то їв мясо змії. Змію страшно розболів живіт. Коли вона стрінула инші змії, говорила їм, щоби ніколи не їли людей, бо потім буде їх боліти в животі.

Коли той чоловік пожив якийсь час у череві змії, відрізав їй серце і змія згинула. Тоді він вирізав у тілі круглу діру і виліз із неї. З того часу змії не їдять людей.

Як він виліз із тіла змії, не мав ні одного волоска на тілі і був цілком білий. Почорнив себе краскою „тії", а волосся знову відросло.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Танаско Садовський, Клівленд, Огайо. — Зелізняк, Піддубний і Гаркавенко — все се Українці родом. Зелізняк походить з Галичини, два другі родилися під царським, панованнем. Зелізняк і Гаркавенко свідомі Українці. Піддубний людина без культури й національної свідомости; він говорить про себе як про „хахла" й „тоже малороса". Та й він Москалем себе не почуває.

По свому.

— Подобається тобі медвежа облава?

— Дурниця! Яка то до чорта облава, коли там навіть не питалися за документами!

— Прошу пані, чи той песик, що лежить на канапі, не вкусить мене?

— Не бійтеся, пане! Він дуже спокійний, по друге він обернений до вас задом, а по третє він гумовий.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ОДНА НІБИТО НЕТОЧНІСТЬ.

Уже кілька читачів писало до нашої ґазети про похорони о. Ващишина в Гартфорді, але я все ще дозволю собі вернути до них, бо ще не всі справи порушено, які треба порушити.

Перша справа, яка повинна бути порушена, то справа похоронної промови. Я її не чув, і не беруся про неї говорити, але сподіюся, що люди, які її чули, напишуть до ґазети, що там вони чули. Я тільки зачуваю, що се не була промова в честь покійного, але промова проти живих людий.

Мене більше обходить справа нотаток у американських ґазетах. Про се, що від епископа Богачевського вийшла вістка, що він Рутініен бишоп, уже писали другі. Однак другі не згадали, що з ґазет могли би люди набрати враження, що тут усі церкви находяться під зарядом епископа. Щоби спростувати се враження, я доношу читачам, що українська ансонійська громада пішла в процес та відобрала церковне майно від епископа Богачевського, і нині майном править сама громада. І називається вона не рутенською, а українською.

Хто саме пустив у ґазети, що наша громада називається рутенська греко-католицька, я не знаю, але факт є, що інформації давала якась духовна особа, і се зроблено на громаду дуже некорисне враження, бо вірні кождої церкви ждуть від схвих священиків правди.

Ансонієць.

ЯК ВІДВДЯЧИЛАСЯ РОДИНА ТОМУ, ЩО ЗА НИХ КРОВ ПРОЛИВАВ.

Дістав я зі старого краю листа від одного товариша, котрий перебував довший час у Чехословаччині, а тепер вернув у рідний край, у рідне село, до родичів і братів. Уривок сього листа говорить про дуже цікаву річ, яку треба розкрити явно, щоби на будуче такі річи не повторялися.

Пише мій товариш між иншим таке:

„Виробив я собі пашпорт до рідного краю, аби побачитися зі своїми рідними людьми і кревними по довгій світовій війні. Коли я мав вертати домів, як довідалися дома мої брати, що я вже в дорозі, як зачнуть із злости плакати, що я приїду їм землю відбирати й вони вже будуть мати меншу пайку. Стали мені говорити, що я вже став на своїм становиску, то я вже пайки не посідаю, бо я такий довгий час не був дома і собі нічого не приробив, бо я був там на батярці, і не хотів робити. Розповідаю їм, що я не робив сього для своєї вигоди, що я боровся за свою ідею, що свої права обстоював, але вони зі свого нічого собі не роблять. Задумався я одружити, бо вже найвисший час, бо мені трийцятка добігає. На се вони мені кажуть, що я ще собі на весілля не приробив і на весілля мені гроший не дадуть. Ти собі їди, кажуть, звідкіля прийшов".

Так то батько й брати над сином і братом знущаються за те, що сей через пару літ боронив українські права. За те йому навіть куска тої землі не дають, яку він боронив, а назад посилають у Чехословаччину куска хліба шукати.

Петро Шульган,
Питсфілд, Масс.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

МИКИЗ РАКС, ПА.

Український День.

Може декого дивно це вразити, що я пишу про **Український День**, а той день буде звязаний з посвяченням цвинтаря. Але воно так було і я нічого не порджу. Таке враження я віднесла, будучи на тім святі і так опишу.

Місцева українська громада посвячувала дня 15 липня цвинтар. Ту подію запамятають собі добре не тільки місцеві Українці, котрі численно прибули на те свято, але й місцеві Американці. Хто прибував здалека, а відтак в долішну часть міста, завважив відразу, що це якийсь небувалий торжественний день. Бо всі доми були прикрашені американськими та українськими прапорами. І то не тільки українська церква, Народний Дім та приватні українські помешкання Українців, але й американські приватні та бизнесові доми. І чужинці не відмовилися причинитися до звеличання українського торжества.

Торжественна Служба Божа, яку відправлено на цвинтарі при співучасти о. д-ра Жука і о. Кульматицького, стягнула велику масу людей. о. Кульматицький виголосив при тій нагоді патріотичну проповідь, взиваючи наш нарід до єдности, бо тільки єдність буде силу. А маючи в руках силу, будемо мати і волю і не будемо боятися ніяких ворогів, що обсіли наш нарід.

о. Кульматицький підніс, що сегоднішний день є днем обєднання, бо тут зійшлися тисячі нашого народа: Прийшли відділи У. Н. Союза, Провидіння, У. Н. Помочі і другі, не тільки з Микиз Ракс, але і з Карнегі, і Норт Сайд Пітсбург. Рівнож прийшли і Січовики з тих місцевостей. Прийшли навіть товариства **Закарпатських Українців** зі своїм хором, щоби задокументувати нашу національну єдність. Прийшли, хоч їх страшили церковними карами, щоби відтягнути їх від участи в тім торжестві, де посвячують цвинтар ті Українці, що не хочуть стерпіти ні над своїм народом ні у своїй церкви ніякого ярма. Прийшли на це свято й американські жовніри. І вони не погордили українським святом і не пожалували труду, щоби його піднести.

Бракувало на тім святі тільки тих Українців з Ембрідж і Савт Сайд Пітсбурґ, яких рівнож запрошено до участи, а які, побаламучені рутенською пропаґандою, на торжество не прийшли.

Та поминувши це, посвячення цвинтаря в Микиз Ракс було дійсно великим національним святом, яке залишить по собі довгу і гарну памятку у кождого.

Анна Бунґа.

Чорний.

З БИТВ О ЛЬВІВ

(4)

(Продовження)

Тимчасом ляцька артилерія перестає бити; можливо відчула проклони за убиту корову, а за те являються ляцькі літаки і обсервують нас... Здається, що і вони побоюються, аби подібне не сталося, як з коровою, тому лишають нас в спокою і пливуть дальше.

Аж тут наразі показується польска стежа, зложена з 6 людий. Ми всі притаїлися, щоб не перешкодити їм в їх мандрівці, аж вони прийдуть на місце, на якім вони на все останяться. Наш крісовий (той, що стріляє скорострілом) водить за ними цівку і уважає на кождий їх рух. Однак не мають Ляхи щось відваги загостити знова на будку, на яку вони звичайно ходять крім грабунку і на молоко. Идуть ще троха, стають і радяться щось і хочуть вертати назад. В тім моменті відзивається наш скоростріл і Ляхів в одній минуті нема. Крісовий, бачучи добрий успіх своєї праці, не жалує їм куль.

Аж тут із польскої сторони обзиваються скоростріли і то аж три, та піхотинські стріли. Стрілянина розгорілася на добре. Однак Ляхи не йдуть наперед. Наш оден скоростріл відповідає всім тром ляцьким і то добре, бо Ляхи ще з більшою завзятю стріляють. Всюди шукають наш скоростріл, однак дарма. Знайти його не можуть. В нашій будці вибиті вікна, стіни подіравлені. Жителі будки сидять в пивниці. Наш крісовий зовсім спокійно тисне за язичок при скорострілі і посилає Ляхам дари, даючи їм знати, що він живе. Тимчасом Ляхи хочуть нас взяти з боку, але це їм не удається, бо й там вимацує їх наш скоростріл, який є дуже добре умiщений і може стріляти на всі боки.

Це Ляхам не подобається і вони безперестанку стріляють. Їх скоростріли роблять такий гуркіт, що нічого не чути. Найстріляють. Вони мають досить амуніції, доки Франція ще жиє.

Недалеко мене лежить однорічний десятник Сліпенький, який, як тільки загляне якого Ляха, зараз його частує приємними цукорками. Пізнаю по нім, що він троха збентежений. Нараз встає він. В тім моменті надлітає ляцька кулька і цілає його висше коліна. Куля осталася в кости. В тій хвилі беруть його санітарі до будинку і там бандажують.

З другої сторони сунеться на животі (бо стоячого зараз поцілить ворожа куля) стрілець з простріленою рукою. І його також бандажують.

Дивлюся знова: мій крісовий щось неспокійний...

„Що є, Косіковський?" питаю його.

„Я хочу змінити місце зі скорострілом; там на ліво є ліпше", — дістаю відповідь.

Я не позволяю йому змінити місця зі скорострілом і переконую його, що то місце, на якім є скоростріл, найліпше, що найлучшим доказом є, що три ляцькі скоростріли не можуть віднайти його. Однак мої переконання нічого не помагають, з чого я дуже дивуюся, бо Косіковський се перший, та найчемніший стрілець. Він просить мене, аби я позволив йому там лиш спробувати. Як буде зле, то він верне назад. Я не позволяю! Мій крісовий з того невдоволений, тому свою злість відбиває на Ляхах.

Міжтим я пересуваюся на другий кінець нашої розстрільної, бо й там є вже ранені і в тім моменті чую, що мій скоростріл перестав стріляти. Що є? Чи не відшукали його Ляхи? І мимо волі роблю собі закиди, чому я не позволив скоростріл перенести. Прибігаю до скоростріла і бачу: зі скоростріла стріляє вже другий крісовий, а Косіковський ранений на місци, де хотів перенести перед хвилею скоростріл. Як дістався він туди? Підчас моєї неприсутности хотів спробувати те місце без скоростріла, але як лиш там показався, поцілила його ляцька куля. Призначення... тому то так і тягнуло його на то місце. Дістав кулю під серце і в першій хвилі зімлів. Зараз беруть його санітарі також до будки, де він приходить до себе. Я приходжу до нього і чую його перші слова: „Чому я не послухав вашої ради? До тепер був би ще стріляв на старім місци, а тепер Бог знає, чи ще коли стріляти мені зі скоростріла".

Я потішаю його, чим можу. Тимчасом будка починає наповнюватися раненими. Плачі ранених. Се дуже впливає на инших стрільців, бо їх найліпші товариші тяжко ранені.

Міжтим стрілянина триває дальше. У воздусі являються знова літаки. Приглядаємося їм близше і бачимо на крилах синьо-жовті квадратики. „Се наші! Наші! Славно!" розноситься звук по нашій розстрільні. Це заохочує наших стрільців до дальшої битви. Кождий з нас стежить за Ляхом і де лиш котрий з них покажеться, зараз наш стрілець стріляє до нього.

Нараз несподівано настає мряка... Стрілянина слабшає, а вкінці устає зовсім. Одно і друге треба використати, аби відставити ранених до полевої лічниці. Якраз надходять зі сотні з Пасік одні великі сани, які привозять нам набої. В дуже добру пору надходять, бо через мряку невидно нічого. Зараз ладуємо на сани ранених, які прощаються з нами, а одноріч[н]ик десят. Сліпенький каже таке: „Тримайтеся, товариші! Видержіть до послідного чоловіка, а Ляхові віддячтеся за нас! Гаразд! (Одн. десятника Сліпенького здибав я пізнійше в Станиславові в лічниці без ноги. Крісовий Косіковський умирає ще того самого дня вечером в полевій лічниці: Не дармо предчував він, що вже ніколи не буде стріляти).

(Дальше буде)

З ПОДОРОЖІ ПО ПОЛЬЩІ.

„Слово Польске" подає з Варшави, що французький журналіст Роберт Турлі розпочав у щоденнику „Соар" цикль статтей під загальним написом: „Національні меншости під кнутом — нова подорож по краю Пілсудского". Переїхавши сучасну Польщу, французький журналіст твердить, що всі непольскі народи жаліються на насильства. „Слово Польске" твердить, що ті „статті викликали загальне обурення". Не знаємо лише, чи в Парижі, чи у Варшаві. Вкінці „Слово Польске" пропонує піддати їх цензурі. Справді, найвищий час, щоби пресовий декрет обовязував не лише на території Польщі, але й у Франції.

Нові Рекорди Колюмбії

Знані наші артисти: **Гуменюк, Жуковський і Красновська** випустили нові рекорди, котрі будуть продаватись в серпни (в нас вони є місяць наперед). Ось вони:

Рекорд 42 У **ДОПИТИАВСЯ: „ВАТ ДУ Ю СЕЙ"**, той рекорд зробив Жуковський і Красновська; можна сказати, що то дійсний рекорд за всі рекорди: „Батько іде на відпуст і лишае сина на господарці, при відході наказуе синови, щоб він не застав тої господарки до гори ногами". А що думаете сталося? — Це лиш Жуковський може таке видумати.

Рекорд 43 У **КУМА З МІСТА ІЦІЛА — ТАНЕЦЬ МОГО КУМА.** Відограв П. Гуменюк, співали Жуковський і Красновська. Ціла рекорда від початку до кінця інтересна, аж шкода, що не випустили цю рекорду на 12 цалів.

Рекорд 41 У **ОЙ ЩОСЬ ДУЖЕ ЗАГУЛЯВСЯ — ТЕПЕР Я ТУРОК НЕ КОЗАК.** Відспівав знаний бас. В. Ділов.

Всі повищі рекорди по 75 центів.

Також маемо нові давно очікувані рекорди, котрі відспівав

СЛАВНИЙ ХОР З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.
ПІД ПРОВОДОМ ЗНАНОГО ДІРІГЕНТА А. ҐЕЛИ.

37 У **ВЕЧІРНИЙ ДЗВІН. — НА ЗДОРОВЛЯ.** — Хор ім. Лисенка.

Слова до рекорди
ВЕЧІРНИЙ ДЗВІН

Вечірний дзвін, як много дум
Наводить він.
Куку, куку зазуленька (2)
Іще куку (3) кукуку.

З молодих літ в краю ріднім,
Де я зросла, де рідний дім.
Куку, куку...

Невпинно зве і кличе він
Нас до борби, вечірний дзвін.
Куку, куку...

Вставайте всі, збудіться з сну,
Дожати йдем свого лану.
Куку, куку...

Слова до рекорди
ЧАРОЧКО МОЯ

Чарочко моя, серебряная,
На золотім блюді поставленная.
(2) Кому чарку дай, тому наливай
(2) Випий чарку, господарю,
(4) На здоровле, на здоровле.
(2) Одну випивай, другу наливай
Многая (4) літа, літа
Многая (3) літа.

38 У Реве та стогне. — Закувал та сива зазуля. — Хор Ліра.
39 У Відьма. — Жуковський і Красновська.
40 У ПОПРАВИНИ В АМЕРИЦІ, 2 части. — П. Гуменюка.
81 І МІЖНАРОДНИЙ ЕКСПРЕС. — Феська. — Полька.
80 І Американська стежа і Доротея Вальц.
45 Р Коли польки забагнеться. Новий козачок.
68 П На зеленій траві, рекорд до танцю.
69 П Рідні пісні. Вальц і коломийка.
83 С Шаришський Чардаш. До танцю.

Всі повисші рекорди по 75 цнт. Хто бере 10 рекордів **нараз, той нехай питае за альбомом до рекордів, ми даемо даром.**

Зараз пишіть по нові рекорди, бо таких чудових рекордів ще не було. За всіми рекордами завсіди пишіть до Січового Базару, одинокого Українського продавця рекордів в Ню Йорку. Адресуйте так:

SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 Ave. A New York, N. Y.
(межи 6-тою а 7-мою улицею).

Отворено кождого дня і в неділі до 10. години вечером.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребуе народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнєм.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕІНДЕ.

ST. NICHOLAS

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство, чи Братство потребуе все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удільмо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконуе старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ, І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовлення до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

З ІСТОРІЇ СПОРТУ.

Батьківщиною спорту є Англія. Його знають там більше як сто літ. А перші завязки футболу знані в Англії були більше як 600 літ тому назад, бо вже в **1314. році мусів король Едвард II. заборонити грати в мяч на вулицях Лондону.** В Італії грали також уже вчасно круглою пилкою. І так літописець пише, що дня 17. лютого 1529. року відбувся перший футболевий меч у місті **Фльоренції.** Самособою, ця гра була богато інакша від футболу нинішних часів. **У Німеччині** спорт розвинувся щойно у 80-тих роках мин. століття. В середньовічних часах грали у пилку передовсім німецькі студенти.

З модерних ігор розвинувся опісля крікет в Англії. І так у 1730. році відбулася перша репрезентативна гра у крікет у Річмонді. Станули проти себе дружини з Сорей і Мідлсексу. З клясичних **кінських перегонів,** які до нині правильно відбуваються, найдавніщим є **дербі.** Перший раз перегони дербі відбулися 1780. року на історичнім шляху в Епсем. Перший **боксерський бій** (у рукавицях) відбувся 1811. року в Англії між Англійцем Берклеем і Французом Моліно. Вже рік пізніше введено **легку атлетику в школах Вулвічу.** Початки нанішнього **байсикля** сягають 1817 року, коли то барон Дрез придумав коло для їзди, яке від нього назвали **дрезиною.** Перший **меч човнами** відбувся 1829. року між оксфордським і кембриджським університетом. Сензацією був **боксерський меч** Келлі і Сміта у **Мельбурні** 1855. року, що тревав не менше як $6\frac{1}{4}$ год. Давніше боролися доти, аж противник уже більше не міг рушитися. В 1803-ому році **основано** англійське **футболове товариство** (дня 26. жовтня). Важним в історії спорту є 1875. рік. Тоді то англійський капітан Веб зачудував увесь світ, бо йому в ночі з 24. на 25. серпня вдалося **переплисти канал** між Англією і Францією. Рік пізніше записано перший годиновий рекорд у їзді байсиклем, а саме за такий час Англієць Додс переїхав 25,508 км. Перший світовий титул **чемпіона в боксерстві** признано **Американцеві. Педді Рієнові** 1880-го року. Перші шестиденні перегони (тоді ще виконані як поєдинчі) відбулися 1893. року, коли то мешканець **Ню Йорку Шок** перебіг 2575 км. Перше **аматорське мистецтво в летництві** осягнув 1893. року **Американець** Ціммерман. Того самого року відбулися перші перегони за **мистецтво у веслуванні** в місцевости Орта (в Італії). Побідили тоді представники: Швайцарії (6 весел), Франції (8 весел) і Бельгії (1 весло). В 1895. році Бельгієць Протен побідив у перших світових професійних летничих перегонах. У 1886 р. відбулись **перші новочасні олімпійські ігрища в Атенах.** При кінці XIX. століття і з початком XX, ст. почав сильно розвиватися летничий спорт. У 1897. році Француз Адер перелетів літаком 300 км. Це було великою сензацією.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА І ТОВАРИСТВА „ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ"

— уряджують —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В ЗНАНІМ BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5-ГО СЕРПНЯ 1928 РОКУ

(SUNDAY, AUGUST 5th, 1928)

Парк отворений в год. 10-ій рано. — Вступ 50 центів.

ВП. ГРОМАДЯНИ! По тижневім труді й міській духоті, кождий бажае виїхати на свіжий воздух та набрати свіжих сил.

Згадані товариства, уряджуючи цей пікнік у вигіднім і знанім Громадянам парку, просять отсею дорогою всіх Громадян до участи, де кождий знайде вигідний на свіжім воздусі відпочинок, а в товаристві знакомих розкішну розривку. Охочим до танців буде приґравати добірна музика.

КОМІТЕТ.

DIRECTION TO THE PARK:

From New York East Side: Take 2nd Ave. "L" to 57th Street Sta., change to CORONA train to Junction Ave.; **West Side:** All Subways to Grand Central, change to CORONA Train to Junction Ave., then take Car running to North Beach. — From **Jamaica** and **Woodhaven** take Jamaica Ave. Car to Junction Ave., then North Beach Car. — From **Brooklyn:** All Cars to North Beach stop in front of the park. 178-9

УВАГА! ДІТРОЙТ, ГАМТРАМК, МІШ. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Отсим повідомляеться всіх членів Українського Народного Союза з міст Дітройт і Гемтрамк, Міш., а також всіх симпатиків, що

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗА МІЮТ ДІТРОЙТ І ГЕМТРАМК

— устроюють —

ВЕЛИЧАВИЙ СПІЛЬНИЙ

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5-ГО СЕРПНЯ 1928 РОКУ
В СІЧОВІМ ГОРОДІ ПРИ DEQUINDER І 9½ MILE RD,
НА ДОХІД СИРОТИНЦЯ ПРИ У. Н. СОЮЗІ.

ПРОГРАМА:

Музика Гевуся.

Свіжі напитки, смачна перекуска та богато всіляких розривок.

Виступить також 2 хори, а то з Дітройт і Гамтрамк та Діточа Орхестра під проводом Гевуся.

ДОРОГОВКАЗ:

З Дітройт омнібуси відходять від Укр. Кат. Церкви при Кліперт Евні, від Укр. Правосл. Церкви на Сікот Евні в 12-ій годині в полудне, а з Гемтрамк від Укр. Хати при Grayling Ave., і від Укр. Нар. Школи при Halleck і McKay в Норт Дітройт в 12.30 пополудни.

В РАЗІ ДОЩУ ВІДБУДЕТЬСЯ ДВА (2) БАЛІ,

а то для відділів з Гемтрамк і Норт Дітройт в Укр. Хаті при GRAYLING AVE., а для відділів з Вест Дітройт відбудеться баль в Укр. Гали при CICOTTE AVE. 177-8

Вступ для мущин 50 цнт., для женщин 35 цнт.

Комітет.

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА РІДНОЇ ХАТИ В БРУКЛИНІ, Н. Й.

— устроюеться —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5-ГО СЕРПНЯ 1928 РОКУ

В КЛІНТОН ПАРК, МЕСПЕТ, Л. АЙ., Н. Й.

Парк отворений від 10-тої год. рано. — Вступ 50 центів.

Дороговказ: З Ню Йорку брати В. М. Т. на 14-тій вулиці (ту лінію, що їде попід 14-ту вулицю і попід ріку до Бруклина) і їхати до Grand St. у Бруклині. Там пересісти на Grand St. кару і їхати до Рост Стріт. З Бруклина брати собвей на Норт 7. стріті, ріг Бедфорд Евені і їхати до Grand St. Там взяти Grand St. кару і їхати до Рост Стріт. З Вілямсбург, брати Grand St. кару і їхати просто до Рост Стріт. Там комітет вкаже дорогу до парку.

ПОЗІР! CHESTER, PA. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК У ЧЕСТЕР, ПА.

— відбудуться —

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

(П І К Н І К)

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5-ГО СЕРПНЯ 1928 РОКУ

НА ЛЬОТІ ГР. МИХАЙЛА ПАСТУЩАКА

Початок в годині першій пополудні.

Вступ 50 центів. — Музика знаменита.

Громадяни й Громадянки! Знова влаштовуемо забаву, на яку запрашаемо всіх Громадян й Громадянок зі Савт Честер, Іст Честер, Вілмінгтон і околиці. **Всенький дохід зі забави призначуемо на будову Української Хати.** Просимо отже всеньке Громадянство, не дивлячися на їхні погляди, на цю забаву. Комітет робить заходи, щоб забава вдоволила всіх, як попереднього разу. 178

Відділ Союза Українок у Честер, Па.

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.

Виступае в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

Гумор і сатира.

ВЖЕ ЛЕТЯТЬ.

Ляшки-панки хрест цілують,
Всім заповідають,
Що в неділю ранесенько
Париж покидають.

Рогатуфки поскидали,
Натягли й шоломи,
Хочуть щиро прислужитись
Юзикови свому.

Та біда, що є у році
Пятьдесять неділь,
Через те не може їхня
Здійснитися ціль.

А хотілосяб забрати
Линдберґови славу
Та хоч трошечки від сміття
Вичистить Варшаву.

Й як на зло, мотор проклятий
Не хоче робити,
Видно йому сподобалось
В Парижі сидіти.

Але ви тим не журіться,
Я подам вам раду,
Щоби бути попереду,
Не шкандибать ззаду.

Ви, ворону осідлайте,
Візьміть бульби трохи
Тай скакайте через море,
Наче тії блохи.

Ану, славні „рицержики",
Марш у світ широкий —
Неділь мало полишилось
Вже до кінця року.

Петро Гірний.

Переміна роль.

— Слухай, чи то правда, що Ваврик оженився зі секретаркою?

— Так, вона була тої думки, що він уже досить диктував їй.

Акторка (до директора театру): ...зрештою маю лікарське свідоцтво, що я не в силі грати.

Директор: Навіщо мені лікарське свідоцтво. Я й так це вже давно знаю!

На почті.

Урядовець: Того пакету не можу від вас приняти, бо адреса написана невиразно, а місцевости „Бруклин" таки зовсім не можу відчитати.

Обережний.

Лікар забираеться хльороформувати пацієнта. Пацієнт витягае портфель із кишені.

— Алеж прошу, ви ще не потребуете платити; заплатите після операції.

— Та я і не гадаю тепер платити, — відповідае пацієнт — але що ви хочете мене заспати, то я ще насамперед порахую, скільки маю грошей.

Містечковий цирулик (до помічника, який забираеться вирвати гостеві зуб): Цьому панові рви зуб як найлагідніше, бо цей добродій мае ще повно зубів!

Із большевицького гумору.

Перед мануфактурною крамницею стоять дві баби. Одна питаеться:

— Чому то тут увесь час нагоминають, що товару просять руками не доторкатися?

— Бояться! Лише торкнешся того товару — він під пальцями так і розлазиться!

На вулиці.

— Товариші! Чогож стоїте і дивитеся? Таж чоловіка бють, а ви цілком наче на загальні збори зійшлися, — хоч би один слово сказав!..

Боротьба з огнем.

— Чи пороблено у вас у фабриці якінебудь засоби проти огню?

— Самособою! По перше: дах протікае, а по друге: з пивниць води не випомпувано!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ фарма 10 і три четвертих акрів, дім 5 кімнат, великий курник, великий ярд коло дому і ґерадж, фарма находиться в Hoycoch Township 5 R. Quakertown, Pa. На сю фарму треба вплатити малі гроші, а решта на моргіч. Ціна $1500. Прошу голоситися на адресу **2031 Rowan St., Nicetown, Philadelphia, Pa.** 175-6

НА ПРОДАЖ

поле, 6 морґів в Старім Місті, пов. Підгайці, Гал. Голоситись до: 178-9

STEFANIA GURSKA,
312 Falmouth Rd., Shaker Hights, Cleveland, Ohio.

НА ПРОДАЖ ФАРМА

118 і пів акра, земля врожайна, будинки добрі, продаеться дуже дешево, а се за $6,500. Голоситися до:

THEODORE LOPUSZAK,
R. F. D. Middlefield, O. 169-80

Mr. I. De TYNFO,
REAL ESTATE & INSURANCE.

Купно, продажа і заміна ріжних реальностий в якімнебудь положенню. Асекурація у всіх її галузях. Поради даром для всіх. Голосіться за порадою вперед нім що думаете купити. Адреса: **206 Broadway, Room 244, New York City,** або **44 Huntington Terrace, Newark, N. J.** 134-

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

ВДАВАЙТЕСЯ ДО
DR. ZINS СПЕЦІЯЛІСТИ

Помагаю скоро в нервових і шкірних недугах, хронічні наrости, загальне ослабленне, нирок, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруете, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS
Специялиста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ДР. В. КОРЕЦЬКИЙ
Спеціяліст Нервів і Хряща
113½ SOUTH MAIN STREET,
WILKES-BARRE, PA.
PHONE: W.-B. 9078

КОСИ

Маемо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепаннем косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 114—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикуе у всіх судах; займаеться переглядованнем абстрактів; виготовляе контракти купна і продажі; переправаджуе спадкові справи; полагоджуе старокраеві, патентові і прочі справи. 191—

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

Mr. I. Knowitt — He almost does things right! By Thornton Fisher

COUSIN LUCY SHOULD HAVE BEEN HERE AN HOUR AGO. ARE YOU SURE YOU MAILED MY LETTER TO HER?
CERT'NY I MAILED IT. DROPPED IT IN THE BOX YESTERDAY!
YOU COULDN'T HAVE MAILED IT. MAYBE YOU FORGOT TO PUT A STAMP ON IT DEAR.
I DID NOT FORGET. I KNOW THE GOVERNMENT DON'T CARRY MAIL FOR NOTHIN'!
THERE'S HER FOOL COUSIN LUCY NOW AND I COULDN'T CONVINCE HER THAT I MAILED THAT LETTER FOR HER—
LETTER RETURNED TO YOU FOR LACK OF 1¢ EXTRA POSTAGE

INTERNATIONAL CARTOON CO. N. Y.